

**TÉZY NA MAGISTERSKÉ ŠTÁTNE SKÚŠKY PRE PROGRAM UČITEĽSTVO
NÁBOŽENSKEJ VÝCHOVY
2017/2018**

Predmet: **Praktická (=morálna) teológia**

Vyučujúci: **Jozef Trstenský**

1. Nositeľ mravnej hodnoty. Povolanie človeka. Mravný poriadok
2. Konštitutívne prvky mravného skutku. Rozdelenie skutkov. Účasť rozumu a vôle na ľudskom skutku.
3. Norma mravnosti. Vonkajší skutok. Pripočítateľnosť skutku. Kolektívna vina. Skutky nadprirodzené a záslužné.
4. Zákon. Podstatné znaky zákona. Delenie zákonov. Evanjeliové rady. Epikia. Podmet zákona. Zákonné povinnosti. Oslobodzujúce a ospravedlňujúce príčiny.
5. Svedomie. Rozdelenie svedomia. Pochybnosť. Svedomie a zákon. Svedomie a autorita. Záväznosť a sloboda svedomia.
6. Čnosti. Delenie, rast a úpadok čností.
7. Hriech. Delenie. Materiálny a formálny hriech. Podmienka hriechu.
8. Prvé Božie prikázanie. Čnosť náboženstva. Hriechy proti čnosti
9. Druhé Božie prikázanie. Príkaz úcty a zákaz zneuctievania Božieho mena.
10. Tretie Božie prikázanie. Požiadavky sviatočného dňa.
11. Štvrté Božie prikázanie. Ľudské spoločenstvá, ich práva a povinnosti. Občianske a cirkevné spoločenstvá, práva a povinnosti v nich.
12. Piate Božie prikázanie. Ľudský život ako dar. Povinnosti a previnenia voči nemu. Ľudské práva. Vražda. Vojna. Princíp celistvosti.
13. Šieste a deviate Božie prikázanie. Pohlavnosť, jej poslanie a cieľ. Prirodzené plánovanie rodičovstva. Umelé oplodnenie. Antikonceptia.
14. Siedme a desiate Božie prikázanie. Pozemské dobrá, ich poslanie. Predmet a podmet vlastníctva. Nadobúdanie vlastníctva.
15. Ôsme Božie prikázanie. Pravda a pravdovravnosť. Tajomstvo, česť a dobré meno človeka.

Literatúra:

Dokumenty Druhého vatikánskeho koncilu, SÚSCM, Rím 1970

Ján Pavol II.: *Familiaris consortio*, SSV Trnava 1993

TONDRA, F.: *Morálna teológia I., II., Spišské Podhradie* 1994

PESCHKE, K.: *Kresťanská etika*, Praha 2004

GÜNTHÖR, A.: *Morálna teológia I. II. III., Rím* 1988

Katechizmus katolíckej cirkvi, www.kbs.sk

http://www.evanjelizacia.eu/upload/knihy/cnosti_lubomir_stancek.pdf

SZANISZLÓ, I.M.: *Úvod do základnej katolíckej morálnej teológie I.* 2008.

FAGGIONI, M. P.: Život v našich rukách: Manuál teologickej bioetiky. Spišská Kapitula 2012.

Predmet: **Didaktika náboženstva**

Vyučujúci: **Mária Nagranová**

1. Pôvod, význam a používanie termínov: kerygma, katechéza, evanjelizácia, farská katechéza, školské vyučovanie náboženstva. Vzťah medzi farskou katechézou a školským vyučovaním náboženstva.
2. Rozdelenie katechetiky a jej pomocné vedy. Definícia katechézy. Ciele a úlohy katechézy. Pramene katechézy.
3. Dejiny katechézy: kerygmatická, antropologická, historicko-prorocká katechéza, katechéza v stredoveku – základná charakteristika, prínos, stavba katechézy.
4. Dokumenty Cirkvi o katechéze - Ad gentes, Gravissimum educationis, Kódex kanonického práva, Evangelii nuntiandi, Catechesi tradendae
5. Dokumenty Cirkvi o katechéze – Katechizmus katolíckej Cirkvi, Všeobecné katechetické direktorium (1971, 1997)
6. Definícia, úlohy a cieľ didaktiky náboženskej výchovy. Základné pedagogické dokumenty. Kurikulum, rámcový vzdelávací program NV/N.
7. Učebné osnovy predmetu Katolícke náboženstvo – ciele, úlohy, obsah vyučovania.
8. Vyučovacie metódy. Druhy metód. Kritériá pre používanie metód. Využitie skúsenostných (zážitkových) metód na hodinách NV.
9. Charakteristika didaktických zásad. Vyučovací proces – podstata, priebeh, regulácia. Didaktické prostriedky.
10. Organizačné formy vo vyučovaní NV. Špeciálne didaktické formy – vychádza, výlet, exkurzia.
11. Príprava učiteľa na vyučovanie. Hodnotenie a klasifikácia na hodinách NV.
12. Kompetencie učiteľa NV a žiaka. Profesionálny a osobnostný rozvoj učiteľa NV.
13. Didaktické zásady využitia symbolu vo vyučovaní NV/N. Úloha symbolu. Oblasti realizácie symbolu.
14. Úloha obrazu vo vyučovacom procese NV/N. Obraz ako prostriedok získavania kompetencií. Metódy práce s obrazom.
15. Prierezové témy – charakteristika. implementácia prierezových tém do predmetu náboženstvo/náboženská výchova. Využitie medzipredmetových vzťahov.

Literatúra:

- ALBERICH, E., DŘÍMAL, L. *Katechetika*. Praha : Portál, 2008.
- BAJTOŠ, J. *Kapitoly zo všeobecnej didaktiky*. Košice : EQUILIBRIA 2007.
- BURIAN, R. – ŠPÁNIK, M. *Náčrt kresťanskej pedagogiky*. Trenčín : Naša tlač 1993.
- HURAJTOVÁ, J. a kol. *Koordinácia tvorby Kurikula predmetu náboženstvo/náboženská výchova pre základné a stredné školy*. Spišská Nová Ves : Katolícke pedagogické a katechetické centrum 2008.
- JENČO, J. *Základná katechetika*. Košice : Seminár sv. Karola Boromejského, 2007.
- KALHOUS, Z. – OBST, O. *Školní didaktika*. Praha : Portál 2001.
- Katechizmus Katolíckej cirkvi*. Trnava : Spolok sv. Vojtecha, 1998.
- KATOLÍCKE PEDAGOGICKÉ A KATECHETICKÉ CENTRUM. *Metodické príručky katolíckeho náboženstva/náboženskej výchovy*. Spišská Nová Ves : KPKC 2010.
- KATOLÍCKE PEDAGOGICKÉ A KATECHETICKÉ CENTRUM. *Kurikulum predmetu náboženstvo/náboženská výchova*. Spišská Nová Ves : KPKC 2010.
- KONGREGÁCIA PRE KLERIKOV. *Všeobecné katechetické direktorium*. SKS : Bratislava 1992.
- KOTRBA, T. – LACINA, L. *Praktické využití aktivizačních metod ve výuce*. Brno : Společnost pro odbornou literaturu 2007.
- KYRIACOU, CH. *Klíčové dovednosti učitele*. Praha : Portál 1996.

- MUCHOVÁ, L. *Vysloviť nevysloviteľné*. Brno : Centrum pro studium demokracie a kultury. ISBN 80-7325-075-6.
- PETLÁK, E. *Všeobecná didaktika*. Bratislava : IRIS 2004.
- PETTY, G.. *Moderní vyučování*. Praktická příručka. Praha : Portál 1996.
- PLEŠKOVÁ E. *Ukáž nám cestu*. Vydavateľstvo Michala Vaška : Prešov 2003.
- PLEŠKOVÁ E. *Teória katechetickej metodiky*. Bollingen pri Berne, ROSA : Žilina 1990.
- POSVATNÁ KONGREGÁCIA PRE KLÉRUS. *Všeobecné direktórium pre katechizáciu*. SSV : Trnava 1999.
- SILBERMAN, M. 101 metod pro aktivní výcvik a vyučování. Praha : Portál 1997.
- SITNÁ, D. *Metody aktivního vyučování*. Praha : Portál 2009.
- ŠELINGA, J. *Obraz a jeho úloha v katechéze*. TI : Nitra 2000.
- TUREK, I. *Didaktika*. Bratislava : Iura Edition 2008.
- TUREK, I. *Inovácie v didaktike*. Bratislava : Metodicko-pedagogické centrum 2004.
- VALOVIČ E. *Náčrt katechetik*

Predmet: Systematická teológia

Vyučujúci: Jana Moricová

1. Zmysel a hodnota Cirkvi. Spása mimo Cirkvi.
2. Pôvod Cirkvi.
3. Podstata Cirkvi – Cirkev ako Boží ľud, Kristovo telo, sviatosť spásy, spoločenstvo.
4. Štruktúra putujúcej Cirkvi.
5. Znaky Cirkvi – jedna, svätá, katolícka, apoštolská
6. Božstvo Ježiša Krista: biblické základy, patristické svedectvá, vývoj dogmatického chápania, systematická reflexia.
7. Človečenstvo Ježiša Krista: biblické základy, patristické svedectvá, vývoj dogmatického chápania, systematická reflexia.
8. Ontologická jednota Ježiša Krista: biblické základy učenia, vývoj dogmatického chápania, systematická reflexia.
9. Dualita vôle a činností v Ježišovi Kristovi.
10. Problematika Ježišovho ľudského poznania a jeho ľudskej vôle.
11. Teológia smrti: smrť ako koniec životnej púte, následok hriechu, aktívny skutok naplnenia ľudskej existencie, oddelenie duše od tela.
12. Katolícke chápanie očistca: biblické základy, vývoj dogmatického chápania, systematická reflexia.
13. Katolícke chápanie pekla a možnosti zatratenia: biblické základy, vývoj dogmatického chápania, systematická reflexia.
14. Katolícke chápanie neba, večného života a budúcnosti stvorenia: biblické základy, vývoj dogmatického chápania, systematická reflexia.
15. Problematika parúzie a súdu: biblické základy, vývoj dogmatického chápania, systematická reflexia.

Literatúra:

- CHOVANEC, M.: *Kristológia I. – II*. Nitra : Gorazd, 2009.
- CHOVANEC, M.: *Ekleziológia*. Nitra : Gorazd, 2011.
- Katechizmus Katolíckej cirkvi*. Trnava: Spolok sv. Vojtecha, 1998.
- KRUPA, J.: *Alfa a Omega. Katolícka kristológia*. Bratislava : Oto Németh, 2001.

- KRUPA, J.: *Katolícka dogmatická teológia. Prolegomena. Trinitológia. Ekleziológia. Graciológia*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2014.
- KRUPA, J.: *Pripravený veniec spravodlivosti. Katolícka eschatológia*. Bratislava : Univerzita Komenského, 2006.
- MIKLUŠČÁK, P.: *Nádej v naplnenie. Náčrt eschatológie*. Dolný Kubín : Zrno, 1996
- MÜLLER, G.L.: *Dogmatika pro studium i pastoraci*. Kostelní Vydří: Karmelitánske nakladatelství, 2010.
- POSPÍŠIL, C. V.: *Ježiš z Nazareta, Pán a Spasiteľ*. Praha : Krystal, 2006.
- POSPÍŠIL, C. V.: *O některých aktuálních otázkach eschatologie*. Velehrad : Refugium, 2008.